

## ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

### ԲՆԱԳՐԵՐ ԵՒ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

|                                                                                       |         |
|---------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| Հ. ՊՕՂՈՍ ԱՆԱՆԵԱՆ. - Մովսէս Քերթազեայր եւ Մովսէս Խորենացի                              | էջ<br>7 |
| Հ. ՍԱՀԱԿ ՃԵՄՃԵՄԵԱՆ. - Մովսէս Խորենացիի Պատմութեան վննետիկեան տպագրութիւնները          | 26      |
| ԿԱՐԱՊԵՏ ԵՊՍ. ԱՄԱՏՈՒՆԻ.- Մովսէս Գ. Տաթեւացի Կաթողիկոս Էջմիածնի (Շար. 4 եւ վերջ)        | 47      |
| Հ. ՍԱՀԱԿ ՃԵՄՃԵՄԵԱՆ.- Ֆրա Պօղոս Պիրմալլիի գործունէութիւնը (Շար. 3)                     | 64      |
| Հ. ՏԱՀԱՏ ԵԱՐՏՈՒՄԵԱՆ.- Որդան Կարմիր «Գըրմըզ» կամ Հայկական կարմիր մերկ (Շար. 2 եւ վերջ) | 78      |
| Հ. ՍԱՀԱԿ ՃԵՄՃԵՄԵԱՆ. - Մեսրոպ Արքեպս. Սմբատեանի մամակները առ Հ. Ղեւոնդ Ալիշան          | 126     |
| Հ. ՂԵՒՈՆՂ ԱԼԻՇԱՆ.- Տեղագրութիւնք Հայաստանի - Ուտի (Շար. 5)                            | 159     |
| ՆԻԿՈՂԱՅՈՍ ԹԱՀՄԻՋԵԱՆ.- Նիւթեր հայկական միջնադարեան երաժշտական գործիքագիտութեան         | 175     |

### ՀԱՂՈՐԴՈՒՄՆԵՐ, ՆՇՈՒՄՆԵՐ, ԳՐԱԽՕՍԱԿԱՆՆԵՐ

|                                                                                                       |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| ՀԱՅԿ ՏԷՐ-ՂԵՒՈՆԴԵԱՆ. - Ոսկերչութիւնը Կիլիկեան Հայաստանի մէջ ԺԳ-ԺԴ դարերուն (Շար. 1)                    | 209 |
| ՃԻՈՒՋԵԹԵ ՖՐԱՍՍՈՆ.- Սփիւտահայութեան սահմանուած Ռէմոնտիեան փորագրանկարները                              | 229 |
| ՃԻՈՒՋԵԹԵ ՌՈՄԱ.- Ամենդոլարայի Ս. Յովհաննէս եկեղեցւոյ պեղումները                                        | 247 |
| ԱԼԵՍՍԱՆԴՐՈՑ ՈՐԷՆԿՈՅ.- Լիվոնոյի հայ գաղութը եւ Մեսրոպ Վրդ. Ուղուրեանի ուսումնասիրութիւնը               | 260 |
| ՎԱՐԴԱՆ ՄԱՏԹԷՈՍԵԱՆ.- Կոստան Զարեանի վերայտնութիւնը                                                     | 268 |
| ԳԵՈՐԳ ԲԱՄՊՈՒՔՅԱՆ.- 1801-1850 թուականներու միջեւ հայերէն եւ հայա-տառ թուրքերէն մորայայտ տպագրութիւններ | 282 |
| ԼԵՒՈՆ ՄԻՆԱՍԵԱՆ.- Հնատիպ մի «Սաղմոսարան»                                                               | 306 |
| ՎԱՐԴԱՆ ՄԱՏԹԷՈՍԵԱՆ.- «Օտարալեզու հայ գրողներ» (Կազմեց՝ Ա. Թոփչեան)                                     | 308 |
| ԼԵՒՈՆ ՄԻՆԱՍԵԱՆ.- Գարեգին Բ. Կաթողիկոս. «Հայ մարդը՝ հայ գիրքին դիմաց...»                               | 312 |
| ՄՏԱՑՈՒԱԾ ԳԻՐԳԵՐ                                                                                       | 314 |

# SOMMAIRE

## TEXTES ET ETUDES

|                                                                                                                         | pg. |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| P. BOGHOS ANANIAN. - Movsès K'ert'olahayr et Movsès Khorenatzi                                                          | 7   |
| P. SAHAK DJEMDJEMIAN. - Les éditions vénitiennes de l'Histoire d'Arménie par Movsès Khorenatzi                          | 26  |
| Mgr. KARAPET AMATOUNI. - Movsès III Tat'evac'i Catholicos d'Etchmiadzine (Suite 4)                                      | 47  |
| P. SAHAK DJEMDJEMIAN. - L'activité du Fr. Paolo Piromalli dans le séminaire arménien de Naxic'evan (Suite 3)            | 64  |
| P. DAJAD YARDEMIAN. - «Vordan Karmir», «Rouge vermillon», «Germez», «Kirmiz» ou la teinture arménienne (Suite 2 et fin) | 78  |
| P. SAHAK DJEMDJEMIAN. - Les lettres de Mesrop Archevêque Sembadian adressées au P. Léonce Alishan                       | 126 |
| P. ALISHAN. - Topographie de l'Arménie: Outi (Suite 5)                                                                  | 159 |
| NIKOGHOS TAHMIZIAN. - Materials for a scholarly study of the musical instruments of ancient and medieval Armenia        | 175 |

## COMMUNICATIONS, NOTES ET RECENSIONS

|                                                                                                               |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| HAİK TER-GHEVONDIAN. - Silverwork in Cilician Armenia (13th and 14th centuries) (Cont. 1)                     | 209 |
| GIUSEPPE FRASSON. - Le stampe Remondiniane destinate alla diaspora armena                                     | 229 |
| GIUSEPPE ROMA. - Lo scavo della chiesa di S. Giovanni                                                         | 247 |
| ALESSANDRO ORENGO. - La colonia armena di Livorno e l'opera di Մ. Ռ. ղուրբան                                  | 260 |
| VARTAN MATIOSSIAN. - Gostan Zarian rediscovered                                                               | 268 |
| KEVORK PAMBOUKDJIAN. - Nouvelles découvertes d'imprimés en langue turque en caractères de l'alphabet arménien | 282 |
| LEVON MINASSIAN. - Une ancienne impression du Psautier                                                        | 306 |
| VARTAN MATTEOSSIAN. - Ecrivains arméniens en langues étrangères (fait par A. Toptchian)                       | 308 |
| LEVON MINASSIAN. - Karekin II Catholicos: «L'homme arménien devant le livre arménien»                         | 312 |
| LIVRES REÇUS                                                                                                  | 314 |